

Europese Raad

Brussel, 22 oktober 2021
(OR. en)

EUCO 17/21

CO EUR 15
CONCL 5

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	Bijeenkomst van de Europese Raad (21 en 22 oktober 2021) – Conclusies

Hierbij gaan voor de delegaties de conclusies die de Europese Raad op bovengenoemde bijeenkomst heeft aangenomen.

I. COVID-19

1. De vaccinatiecampagnes in heel Europa hebben voor aanzienlijke vooruitgang in de strijd tegen COVID-19 gezorgd. Niettemin blijft de situatie in sommige lidstaten zeer ernstig. Om de vaccinatiegraden in de hele Unie verder te verhogen, moet meer worden gedaan om vaccinatietwijfel weg te nemen, onder meer door desinformatie tegen te gaan, met name op socialemediaplatforms. Het is noodzakelijk waakzaam te blijven wat betreft de opkomst en de verspreiding van mogelijke nieuwe varianten.
2. In het licht van de ontwikkeling van de epidemiologische situatie roept de Europese Raad op tot verdere coördinatie om het vrije verkeer binnen en reizen naar de EU te vergemakkelijken, en tot een herziening van de twee aanbevelingen van de Raad. De Europese Raad moedigt de Commissie ertoe aan haar werkzaamheden rond de wederzijdse erkenning van certificaten met derde landen te bespoedigen.
3. Op basis van de ervaringen met de COVID-19-crisis moeten de veerkracht en de horizontale paraatheid van de EU bij crises worden versterkt. Met het oog op een betere preventie van, paraatheid voor en respons op toekomstige noodsituaties op het gebied van de volksgezondheid in de EU, roept de Europese Raad ertoe op de onderhandelingen over het wetgevingspakket voor de gezondheidsunie te voltooien en ervoor te zorgen dat de lidstaten op adequate wijze worden betrokken bij het bestuur van de Autoriteit voor paraatheid en respons inzake noodsituaties op gezondheidsgebied (HERA - Health Emergency Preparedness and Response Authority). Hij herinnert eraan dat snel verder moet worden gewerkt aan de toegang tot geneesmiddelen in alle lidstaten.
4. De Europese Raad herhaalt dat de EU wil blijven bijdragen aan de internationale respons op de pandemie en ervoor wil blijven zorgen dat iedereen toegang heeft tot vaccins. Hij roept ertoe op de belemmeringen voor de wereldwijde inzet van vaccins snel weg te nemen, en verzoekt de Commissie in dit verband rechtstreeks te blijven samenwerken met de producenten. Op die manier zullen de lidstaten sneller vaccins kunnen leveren aan de meest behoeftige landen. De EU zal steun blijven verlenen met betrekking tot de productie en de toediening van vaccins in partnerlanden.

5. Tegen de achtergrond van de komende G20-bijeenkomst en met het oog op de bijzondere zitting van de Wereldgezondheidsvergadering in november onderstreept de Europese Raad dat hij voorstander is van een sterke, centrale rol voor de Wereldgezondheidsorganisatie in de toekomstige mondiale governance inzake gezondheid, en van het bereiken van overeenstemming over een internationaal pandemieverdrag.

II. DIGITAAL BELEID

6. De Europese Raad herinnert aan het doel van de EU om te zorgen voor de digitale transformatie van Europa, die onze economische groei, onze werkgelegenheid en ons concurrentievermogen zal verhogen en onze digitale soevereiniteit op een onafhankelijke en open manier zal versterken. Dit zal ons veerkrachtiger maken en de groene transitie faciliteren. Daarom onderstreept de Europese Raad dat een inclusief en duurzaam digitaal beleid nodig is, met bijzondere aandacht voor digitale vaardigheden en digitaal onderwijs.
7. De Europese Raad roept op tot een snelle bespreking van het voorstel van de Commissie voor een besluit tot vaststelling van het beleidsprogramma 2030 "Traject naar het digitale decennium", waarmee uitvoering wordt gegeven aan het digitaal kompas.
8. De Europese Raad heeft de vorderingen met betrekking tot de digitale agenda en belangrijke wetgevingsdossiers geëvalueerd. Hij moedigt de twee wetgevers aan om voor het einde van het jaar overeenstemming te bereiken over de roamingverordening, en verzoekt hen verder te werken aan de voorstellen voor de wet digitale diensten en de wet digitale markten, teneinde zo spoedig mogelijk tot een ambitieus akkoord te komen. Voorts benadrukt de Europese Raad dat snel vooruitgang moet worden geboekt met andere bestaande en toekomstige initiatieven, met name:
 - het benutten van de waarde van gegevens in Europa, meer bepaald door middel van een alomvattend regelgevingskader dat innovatie bevordert, een betere overdraagbaarheid van en eerlijke toegang tot gegevens faciliteert en interoperabiliteit verzekert;
 - het uitvoeren van de resterende maatregelen die nodig zijn om specifieke sectorale dataruimten tot stand te brengen, zoals uiteengezet in de Europese datastrategie van februari 2020, en het opstellen van een routekaart voor dit proces;

- het vaststellen van een innovatievriendelijk regelgevingskader voor artificiële intelligentie, opdat deze technologie sneller wordt geïmplementeerd door zowel de particuliere als de publieke sector en tegelijk de veiligheid en de volledige eerbiediging van de grondrechten worden gewaarborgd;
 - het vaststellen van gemeenschappelijke normen voor en het bereiken van overeenstemming over een gecoördineerde aanpak voor een Europees kader voor digitale identiteit; en
 - het bevorderen van de totstandbrenging van een geavanceerd Europees ecosysteem voor microchips in de hele waardeketen, en het verder vergroten van de veerkracht, ook met betrekking tot grondstoffen, aangezien dit van cruciaal belang is om tekorten te voorkomen die onze digitale transformatie belemmeren. In dit verband ziet de Europese Raad uit naar het komende voorstel over een Europese chipwet.
9. De Europese Raad besprak de duidelijke toename van kwaadwillige cyberactiviteiten die bedoeld zijn om onze democratische waarden en de veiligheid van de kernfuncties van onze samenlevingen te ondermijnen. Hij herhaalt dat hij vastbesloten is de democratische waarden, zowel online als offline, na te streven. In dit verband bevestigt de Europese Raad dat de EU zich inzet voor een open, vrije, stabiele en veilige cyberspace en dringt hij er bij landen in de hele wereld op aan zich aan deze normen te houden en ze te handhaven. Hij roept ertoe op de werkzaamheden voort te zetten met betrekking tot het voorstel voor een herziene richtlijn beveiliging van netwerk- en informatiesystemen, het voorstel voor een richtlijn betreffende de veerkracht van kritieke entiteiten en het instrumentarium voor cyberdiplomatie. De Europese Raad benadrukt de noodzaak van doeltreffende coördinatie en van paraatheid voor cyberdreigingen. In dit verband onderstreept hij het belang van de verdere ontwikkeling van het EU-kader voor crisisbeheersing inzake cyberbeveiliging en van een efficiënte respons op EU-niveau op grootschalige cyberbeveiligingsincidenten en -crises, onder meer door oefeningen en door het potentieel van een initiatief voor een gezamenlijke cybereenheid te onderzoeken. Hij benadrukt dat de strijd tegen cybercriminaliteit, met name tegen ransomware-aanvallen, moet worden opgevoerd en dat de samenwerking met de partnerlanden, ook in multilaterale fora, moet worden versterkt. De Europese Raad ziet uit naar het resultaat van de lopende herziening van het EU-beleidskader voor cyberdefensie.

10. De Europese Raad benadrukt het belang van digitale connectiviteit, onder meer via een beoordeling van de haalbaarheid van de verdere ontwikkeling van beveiligde ruimtegebaseerde connectiviteit. Er moet een model van Europese betrouwbare connectiviteit worden ontwikkeld en bevorderd dat stoelt op de EU-waarden, vertrouwen, transparantie en verantwoordingsplicht. Partnerschappen met gelijkgezinde landen spelen een centrale rol bij het bevorderen van onze belangen en waarden op het wereldtoneel. De Handels- en Technologieraad is een belangrijke stap in de versterking van de trans-Atlantische digitale samenwerking.

III. ENERGIEPRIJZEN

11. De Europese Raad heeft de recente stijging van de energieprijzen besproken en heeft stilgestaan bij de gevolgen van de prijsstijgingen voor burgers en bedrijven, met name voor de kwetsbare burgers en kleine en middelgrote ondernemingen, die van de COVID-19-pandemie proberen te herstellen.
12. De toolbox die is gepresenteerd in de mededeling van de Commissie over het aanpakken van de stijgende energieprijzen bevat nuttige maatregelen voor zowel de korte als de langere termijn.
13. De Europese Raad verzoekt:
 - de Commissie, met de hulp van de Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA), onderzoek te doen naar de werking van de gas- en elektriciteitsmarkt en de EU-ETS-markt. Vervolgens zal de Commissie beoordelen of voor bepaalde handelspraktijken verdere regelgeving nodig is;
 - de lidstaten en de Commissie om dringend optimaal gebruik te maken van de toolbox, teneinde kortetermijnhulp te bieden aan de meest kwetsbare consumenten en Europese bedrijven te ondersteunen, rekening houdend met de verscheidenheid en de specifieke situaties van de lidstaten;

- de Commissie en de Raad om spoedig maatregelen op middellange en lange termijn te onderzoeken die kunnen bijdragen aan energie tegen een betaalbare prijs voor huishoudens en bedrijven, het energiesysteem van de EU en de interne energiemarkt veerkrachtiger maken, voorzieningszekerheid bieden en de transitie naar klimaatneutraliteit ondersteunen, rekening houdend met de verscheidenheid en de specifieke situaties van de lidstaten; en
 - de Europese Investeringsbank om na te gaan hoe met de huidige kapitaalruimte investeringen in de energietransitie kunnen worden versneld, teneinde toekomstige risico's op ontwrichting te beperken en de ambities van Europa op het gebied van mondiale connectiviteit te verwezenlijken.
14. Op de buitengewone zitting van de Raad TTE (Energie) van 26 oktober 2021 zullen deze werkzaamheden onmiddellijk worden voortgezet. De Europese Raad zal de situatie blijven volgen en er in december op terugkomen.

IV. MIGRATIE

15. Naar aanleiding van de conclusies van de Europese Raad van 24 en 25 juni 2021, en teneinde verlies van mensenlevens te voorkomen en de druk op de Europese grenzen te verminderen overeenkomstig het EU-recht en het internationaal recht, zijn acht actieplannen voor landen van herkomst en doorreis gepresenteerd. De Commissie en de hoge vertegenwoordiger moeten, in voorkomend geval samen met de lidstaten, deze plannen nu operationeel maken en onverwijld uitvoeren, in samenwerking met de partnerlanden. De Europese Raad verwacht dat de actieplannen worden geschraagd door concrete tijdschema's en toereikende financiële steun; hij herhaalt zijn verzoek aan de Commissie om aan de Raad verslag uit te brengen over haar voornemens in dit verband.

16. De Europese Raad roept de Commissie op dringend voorstellen in te dienen en te zorgen voor financiering van maatregelen op alle migratieroutes, in overeenstemming met het hogere ambitieniveau van de EU, en hierover regelmatig verslag uit te brengen aan de Raad. Voor maatregelen in verband met migratie moet optimaal gebruik worden gemaakt van ten minste 10 % van de NDICI-middelen, alsook van financiering uit andere relevante instrumenten.
17. Overeenkomstig zijn verklaring van maart 2021 en zijn conclusies van juni 2021 spreekt de Europese Raad opnieuw de verwachting uit dat de financiering voor Syrische vluchtelingen en voor gastgemeenschappen in Turkije, Jordanië, Libanon en andere delen van de regio, waaronder Egypte, uit de desbetreffende instrumenten tijdig zal worden vrijgemaakt.
18. De Europese Raad: roept Turkije op de Verklaring EU-Turkije van 2016 volledig en op niet-discriminerende wijze uit te voeren, ook ten aanzien van de Republiek Cyprus.
19. De Europese Raad zal niet aanvaarden dat derde landen migranten voor politieke doeleinden gebruiken. Hij veroordeelt alle hybride aanvallen aan de grenzen van de EU en zal er gepast op reageren.
20. De Europese Raad verzoekt de Commissie alle nodige wijzigingen van het EU-rechtskader voor te stellen, alsook met toereikende financiële middelen ondersteunde concrete maatregelen, om te zorgen voor een onmiddellijke en gepaste reactie conform het EU-recht en internationale verplichtingen, inclusief de grondrechten.
21. De EU zal zich blijven verzetten tegen de huidige hybride aanval door het Belarussische regime, onder meer door met spoed verdere beperkende maatregelen tegen personen en entiteiten vast te stellen, in overeenstemming met haar geleidelijke aanpak.
22. De Europese Raad herinnert eraan dat voor daadwerkelijke terugkeer en voor de volledige uitvoering van overnameovereenkomsten en -regelingen moet worden gezorgd, door de nodige hefboomen te gebruiken.

23. De EU zal voor doeltreffende controle van haar buitengrenzen blijven zorgen.
24. Het is nodig inspanningen te blijven leveren om secundaire bewegingen te beperken, en om een redelijk evenwicht tussen verantwoordelijkheid en solidariteit onder de lidstaten te waarborgen.

V. HANDEL

25. De Europese Raad heeft een strategische bespreking gehouden over het handelsbeleid van de EU.

VI. EXTERNE BETREKKINGEN

26. De Europese Raad heeft de voorbereidingen voor de komende ASEM-top op 25 en 26 november 2021 besproken. In dit verband steunt hij de EU-strategie voor samenwerking in de Indo-Pacifische regio en verzoekt hij de Raad ervoor te zorgen dat deze spoedig wordt uitgevoerd.
27. De Europese Raad besprak ook de voorbereidingen voor de top van het Oostelijk Partnerschap, die op 15 december 2021 plaatsvindt. De betrekkingen van de EU met deze regio blijven van cruciaal strategisch belang. De Europese Raad herhaalt zijn oproep aan de autoriteiten van Belarus om alle politieke gevangenen vrij te laten.
28. In de aanloop naar de COP26 in Glasgow roept de Europese Raad op tot een ambitieus mondiaal antwoord op de klimaatverandering. Het is van essentieel belang dat de limiet van 1,5 °C voor de opwarming van de aarde binnen bereik blijft. De Europese Raad roept derhalve alle partijen ertoe op ambitieuze nationale streefcijfers en beleidsmaatregelen voor te stellen en uit te voeren. Hij dringt er met name bij de grote economieën die dat nog niet hebben gedaan op aan om tijdig voor de COP26 hogere en ambitieuze nationale bepaalde bijdragen kenbaar te maken of te actualiseren en langetermijnstrategieën te presenteren met het oog op broeikasgasneutraliteit in 2050. De Europese Raad herinnert aan de toezegging van de EU en haar lidstaten om hun klimaatfinanciering te blijven opvoeren. Hij roept andere ontwikkelde landen op hun bijdrage aan de collectieve klimaatfinancieringsdoelstelling van 100 miljard USD per jaar tot en met 2025 dringend te verhogen.

29. De Europese Raad heeft ook nota genomen van de voorbereidingen voor de COP15 over biologische diversiteit in Kunming. Hij roept op tot een ambitieus mondiaal biodiversiteitskader voor de periode na 2020 dat erop gericht is het biodiversiteitsverlies te stoppen en om te buigen.

*

* *

Gelet op de verklaring van de Raad van 6 december 2018 betreffende de bestrijding van antisemitisme en de ontwikkeling van een gemeenschappelijke beveiligingsaanpak voor een betere bescherming van de Joodse gemeenschappen en instellingen in Europa en de verklaring van de Raad van 2 december 2020 over het mainstreamen van de bestrijding van antisemitisme op alle beleidsterreinen, verwelkomt de Europese Raad de EU-strategie ter bestrijding van antisemitisme en ter bevordering van het Joodse leven, die de Commissie op 5 oktober 2021 heeft aangenomen. Het Internationaal Forum van Malmö over de herdenking van de Holocaust en de bestrijding van antisemitisme van 13 oktober 2021 herinnert eraan dat geen enkele inspanning mag worden gespaard om alle vormen van antisemitisme, racisme en vreemdelingenhaat te bestrijden.

